

Saimaannorppa

Uutiskirje heinäkuu 2022

Keskikesän norppatervehdys!

Viileän toukokuun ja kesäkuun alun jälkeen helteet saapuivat. Onhan lämpö pitkän talven jälkeen vaihtelua, mutta liika helle ei ole kenellekään hyväksi: ei ihmiselle, ei norpalle eikä Saimaan veden laadulle ja muulle eliöstölle.

Kesällä norpat ovat jo vaihtaneet karvan ja pudottautuneet kiviltä luontaiseen elinympäristöönsä veteen. Siellä ne viettävät yli 80 % ajastaan, joten kivillä loikoilu on vain pieni osa norpan elämää. Nyt kun ihmiset rientävät lomailemaan Saimaalle vesille ja mökkirannoille, on syytä olla tarkkana. Siellä se utelias norppa saattaa nostaa päätään äänettömästi veden pinnan yläpuolelle ja tarkkailla lomalaisten touhuja. Vaikka norppa saattaa tulla vedessä lähellekin ihmistä, annetaan sen lähestyä ja tarkkailla meitä kaikessa rauhassa. Tervehditään, iloitaan mahdollisesta kohtaamisesta ja jatketaan matkaa tahoillemme, ihminen sekä norppa.

Kesällä norppa ei ole niin herkkä ihmisen aiheuttamalle häiriölle kuin pesimä- ja karvanvaihtoaikaan. Mutta kesällä on uhkana vaaralliset kalanpyydykset, yleisimpänä verkot ja löysänieluiset katiskat. Pidetään huoli siitä, että mahdolliset omat kalanpyydyksemme ovat norpalle turvallisia. Muistetaan myös vaatia kaupoissa ja ravintoloissa norppaturvallisesti pyydettyä kalaa.

Tarkkaile kesällä mustia pisteitä vedessä. Liikkuuko se? Häviääkö ja palaa takaisin? Tuijottaako se sinua? Sehän on norppa! Kuva: Kaarina Tiainen.

Muistathan seurata norppatiedotusta myös täältä:

[Saimaannorppa-Facebook](#)

[Luonnonsuojeluliiton saimaannorppa-sivut](#)

[Luonnonsuojeluliiton Etelä-Karjalan piirin Facebook](#)

[Luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piirin Facebook](#)

Lisäksi Saimaa- ja norppa-asioita on vaihtelevasti esillä myös muilla luonnonsuojeluliiton Saimaan alueen piirien ja paikallisyhdistysten sivuilla.

Tulevia tapahtumia:

Luonnonsuojeluliitto järjestää tai on mukana seuraavissa tapahtumissa norppateemalla:

9.6. - 29.7. "Norpan Saimaa" -näyttely Savonlinnan pääkirjasto Joelissa

2.7. "Lähiruokaa Saimaalta norppaturvallisilla pyydyksillä" -tapahtuma Puumalan Norppapuistossa

9.7. "Symppis"-tapahtuma, norppainfoa Savonlinnan Törnipyörän venesatamassa

17.–22.7. Lasten norppaleiri Turponsaarella, Savonlinna, järjestää Luonto-Liitto Savo-Karjalan piiri (täynnä, peruutuspaikkoja voi kysellä)

18.–21.8. SINFF Savonlinnan kansainvälinen luontoelokuva festivaali, norppatelta Savonlinnan satamassa

27.8. "Sataman valot" -tapahtuma, norppainfoa ja -toimintaa Lappeenrannan satamatorilla

Tervetuloa mukaan!

Ennätyksellinen kuuttitulos

Mennyt runsasluminen talvi antoi odottaa hyvää kuuttitulosta. Ja sellainen todella saatiin! Kylmä huhtikuu viivästytti pesälaskentoja, mutta varsin hyvin ne saatiin tehtyä, ja tulosta tarkennettiin vielä pesäpaikkasukelluksilla jäiden lähdön jälkeen.

Parin vuoden tauon jälkeen Metsähallitus järjesti myös pesälaskijoille info-tilaisuuden Savonlinnassa 3.6., jolloin koko Saimaan pesätilanne käytiin yhdessä läpi. Sen jälkeen 6.6. Metsähallitus tiedotti pesintätuloksesta. Tulos oli kaikkien aikojen ennätys pesälaskentahistoriassa: Kuutteja havaittiin 85 yksilöä, mutta koska muutama tapaus jäi epävarmaksi, on arvio kuuttien määrästä peräti 92 yksilöä. 15 kuuttia syntyi apukinoksiin ja yksi keinopesään. Loput syntyivät luonnonkinoksiin, joita kertyi lopulta erittäin hyvin Saimaan rannoille. Monin paikoin norppa valitsi mieluummin luonnonkinoksen apukinoksen vierestä kuin lähti kaivamaan apukinosta, joka kenties siinä vaiheessa oli tiiviimpää ja näin ollen työläämpää kaivaa kuin pehmeä luonnonkinos.

Erityisen hienoa tuloksesta tekee myös se, että runsasluminen talvi ja lukuisat pesäkinokset varmistivat suojaisat ja rauhalliset pesimä- ja imetysolosuhteet. Petojen tappamia kuutteja ei löytynyt lainkaan, ja muita pesäkuolleita vain kolme yksilöä.

Mutta kuten Metsähallituksen erikoissuunnittelija Miina Auttila Helsingin Sanomien artikkelissa 6.6. toteaa, hyvästä pesimätuloksesta ja kannan kasvusta huolimatta saimaannorppakanta on yhä liian pieni ylläpitämään norpan geneettistä monimuotoisuutta. Erityisesti ilmastonmuutos ja edelleen jatkuva kalanpyydyksuolleisuus hidastavat kannan kasvua.

Emo on vieroittanut kuutit toukokuussa. Nyt niitä seikkailee ennätysmäärä eri puolilla Saimaata. Eniten kuutteja syntyi Saimaan keskiosissa Pihlajavedellä ja Haukivedellä, mutta yksittäisiä kuutteja on syntynyt myös Saimaan etelä- ja pohjoisosissa, idässä Puruvedellä ja lännessä Luonterilla. Kuva: Pekka Sarkanen.

Nyt Saimaassa ui siis lähes 90 juuri vieroitettua kuuttia. Ne tutkivat matalat rantavedet ja uivat selillä. Seikkailevat yksilöt saattavat uida kymmenien kilometrien päähän syntymäpaikastaan ja usein myös takaisin kotikonnuilleen. Kuutit ovat hieman heikentyneet sterssaavan vieroituksen takia, joten ne yrittävät kiivasti löytää ruuaksi pieniä kaloja. Juuri nyt ne ovatkin erityisen alttiita tarttumaan verkkoihin ja uimaan kalojen perässä löysänieluisiin katiskoihin.

Keväiset verkkokalastusrajoitukset loppuivat 20.6. muikkuverkkojen osalta ja loppuvat 30.6. muiden verkkojen osalta. Edellisellä asetuskaudella vuosina 2016-2020 peräti puolet kaikista kalanpyydyskuolemista tapahtui heinäkuussa. Silti yhä edelleen on sallittua kalastaa verkoilla viimeistään heinäkuun alusta lähtien.

Ainoa keino vähentää verkkokalastusta on vedota kalastajiin, etteivät he laskisi verkkoja Saimaaseen, vaikka se on sallittua. Kalansa ostavia kuluttajia kehotamme tiedustelemaan kaupoissa ja ravintoloissa kalan alkuperää ja pyydystyyppiä ja jättämään verkoilla kalastetut kalat ostamatta.

Verkot pois Saimaasta! Kuva: Hanne Kosonen.

Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma

Ympäristöministeriön päivittämä [Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma 2022](#) valmistui kevättalvella. Strategiaa ja toimenpidesuunnitelmaa oli laatimassa pieni asiantuntijatyöryhmä sekä laajempi suojelutyöryhmä, joka teki lopulliset muokkaukset tekstiin.

Raportissa taustateksti on hyvä ajankohtaishälytys saimaannorpasta ja sitä uhkaavista tekijöistä sekä suojelutarpeista. Työryhmätyöskentelystä ja suurinta kiistaa aiheuttaneesta kannan kasvuprosentista kerrottiin [Saimaannorppa-uutiskirjeessä 2-2022](#).

Tiistaina 31.5. Saimaannorpan suojelun strategia ja toimenpidesuunnitelma 2022 luovutettiin Helsingissä ympäristöministeri Emma Karille. Karille luonnonsuojelu ja saimaannorpan pelastaminen ovat tärkeitä arvoja, joten hän otti ilolla vastaan laaditun raportin ja tiedon saimaannorppakannan kasvusta. Tämä seikka nostettiin kärkenä esiin myös [Ympäristöministeriön tiedotteessa](#) sekä mm [Helsingin Sanomien uutisessa](#).

Tilaisuudessa keskusteltiin myös raportin laadinnan hankaluuksista, saimaannorppaa edelleen uhkaavasta sukupuutosta sekä suojelutyön jatkuvuuden tarpeellisuudesta. Ilmastomuutoksen lisäksi kalanpyydyskuolleisuus on edelleen norppaa uhkaava tekijä, joka aiheuttaa vuosittain useita turhia kuolemia. On siis syytä muistaa ja painottaa ilouutisten lisäksi sitä, että saimaannorpan suojelussa ollaan erittäin kaukana varsinaisesta tavoitteesta eli suotuisan suojellun tasosta.

Suojelutyöryhmän pj. Jari Mutanen Etelä-Savon ELY-keskuksesta luovutti strategiaraportin ympäristöministeri Emma Karille. Raportin luovutustilaisuudessa olivat mukana lisäksi Jouni Koskela Metsähallituksesta, Vesa Karttunen Kalatalouden Keskusliitosta, Arto Ustinov Etelä-Savon ELY-keskuksesta, Kaarina Tiainen Suomen luonnonsuojeluliitosta sekä Esko Hyvärinen ympäristöministeriöstä. Kuvat: Jouni Koskela ja YM.

Norppaturismi huolestuttaa

Kevät ja norpan karvanvaihto aika toivat taas Saimaalle norppaturistit. Moni haluaa nähdä ja mielellään myös kuvata itse saimaannorpan. Norpanbongaajia vievät vesille matkailu- ja risteily-yrittäjät, mutta monet lähtevät myös omin päin etsimään kivillä loikoilevia norppia. Usein ei joko tiedetä tai unohtuu se, miten pitää käyttäytyä, jos näkee norpan kivellä.

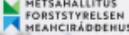
Keväinen karvanvaihto aika ei ole norpalle laiskaa leikottelua vaan sen vuodenkiertoon kuuluva tärkeä tapahtuma. Siksi ihmisen aiheuttama häiriö on huolestuttavaa. Toivon mukaan parin viime vuoden ahkera tiedottaminen ([esimerkkinä YLE 15.6.](#)) ja uusimpana Metsähallituksen julkaisema "[Norppaystävällisen matkailun pelisäännöt](#)" auttavat ihmisiä ymmärtämään norpan tarvitsevan rauhaa ja pelästävän liian innokkaita turisteja.

Useat matkailuyrittäjät ovat sitoutuneet Norppaystävällisen matkailun pelisääntöihin. Jos joskus mielit järjestetylle norpparisteilylle, valitsethan näihin pelisääntöihin sitoutuneen yrittäjän järjestämän retken, jossa on mukana asiantunteva opas.

Karvanvaihtoaikaisen häiriön estämiseksi ei ole juuri muita keinoja kuin tiedottaminen. Siksi asiasta on tiedotettava joka kevät aina uudestaan ja uudestaan. Tästä muistutettiin mm. Helsingin Sanomissa 30.5. ja useissa Saimaan alueen paikallislehdissä julkaistussa Heikki Härkösen ja Hanne Kososen [mielipidekirjoituksessa](#). Silti, mitä enemmän norppaturismia esiintyy, sitä enemmän siitä aiheutuu myös häiriötä. Pidetäänpä itse kukin huoli siitä, että minä en ole se törppö, joka menee liian lähelle kivellä makaavaa norppaa.

Karvanvaihto on norpalta tältä vuodelta ohi, joten nyt norpat viihtyvät vedessä. Joskus iltaisin ne saattavat nousta kesäiläkin kiville makoilemaan. Kuvat: Ari Kuusela ja Ismo Marttinen.

Norppaystävällisen matkailun pelisäännöt

Norppamatkailuyrittäjinä sitoudumme noudattamaan seuraavia hyviä käytäntöjä norpparetkillämme ja muussa toiminnassamme. Huomioimme, että kaikkien rauhoitettujen eläinten tahallinen häiritseminen on lailla kiellettyä.

ASIAKKAIDEN PEREHDYTYS

Leäämme asiakkaidemme tietämystä ja ymmärrystä saimaannorppasta ja kasvatamme heidän myönteistä suhtautumistaan norpan suojelua kohtaan:

- Näytämme ja kerromme noudattavamme tähän kirjattuja norppaystävällisen matkailun pelisääntöjä.
- Kerromme perustiedot saimaannorpan ekologiasta vuodenkiertoon sovitteen.
- Kerromme, mikä saimaannorppa on erittäin uhanalainen laji, miten sitä suojellaan ja miten asiakas voi omalla toiminnallaan tukea norpan suojelua.

Muista norppaturvallinen kalastus

Vaikka muikkuverkot palautettiin keväisten verkkokalastusrajoitusten piiriin, niillä sai ryhtyä kalastamaan jo 21.6. alkaen keskeisillä norppa-alueilla. Muilla verkoilla saa kalastaa 1.7. alkaen. Löysänieluiset katiskat ja vaarallisimmat paksulankaiset verkot ovat sentään kiellettyjä ympäri vuoden, mutta vain norpan keskeisimmillä elinalueilla, joiden kattavuus on n. 65 % Saimaan pinta-alasta.

Juuri nyt Saimaassa polskii ennätysmäärä muutama kuukausi sitten syntyneitä vielä varsin pieniä kuutteja. Tilastojen mukaan noin 80 % verkkoihin kuolleista norpista on alle 24 kg:n painoisia. Tämän painon kuutti saavuttaa yleensä elo-syyskuussa. Mikäli imetys on keväällä häiriintynyt, paino nousee hitaammin. Siksi erityisesti heinäkuu olisi äärimmäisen tärkeää saada verkkokalastusrajoitusten piiriin.

Luonnonsuojeluliitto on kuitenkin sitä mieltä, että yksikään norpan kalanpyydyskuolema ei ole hyväksyttävä. Yhtään norppaturvallista verkkoa ei ole olemassa – ei edes ankkuroituna. Siksi Saimaalle pitää kasvat-
taa sellainen kalastajasukupolvi, joka jo alun perin valitsee norppaturvalliset pyydykset.

"Vaihda verkot katiskaan" ja muut kesän tapahtumat

Luonnonsuojeluliitto toimii norppaturvallisen kalastuksen puolesta aktiivisesti. Tällä hetkellä Yhteinen saimaannorppamme LIFE -hankkeessa sekä Tuuliaisen säätiön rahoittamassa rysähankkeessa.

Hankkeet yhdistivät voimansa ja järjestivät yhteisen "Vaihda verkot katiskaan" -tapahtuman Lappeenrannan Linnoituksessa 18.6. ([tiedote tapahtumasta](#)). Tapahtumassa jaettiin lähes 50 norppaturvallista katiskaa sekä esiteltiin norppaturvallisia rysiä. Rysiä olivat esittelemässä luontokuvaaja, kalastaja Juha "Norppa" Taskinen, näyttelijä, vapaa-ajan kalastaja Kari "Hissu" Hietalahti sekä tutkija Ari Leskelä Luonnonvarakeskuksesta. Tapahtumasta voit lukea lisää [verkkouutisesta 21.6.](#)

Lappeenrannan Linnoituksessa norppaturvallisia pyydyksiä esittelivät Juha Taskinen, Kari Hietalahti ja Ari Leskelä. Jari Kiljunen ja Pentti Hirvonen jakoivat katiskoja. Sanna Leppänen ja Sointu Laine myivät Luontokaupan norppatuotteita. Kuvat: Hanne Kosonen.

Lauantaina 18.6. keskusteltiin saimaannorppasta ja kalastuksesta YLE:n ["Hyvin sanottu" -ohjelmassa](#), joka striimattiin YLE Areenassa. Keskustelemassa olivat luonnonsuojeluliiton saimaannorppa-asiantuntija Kaarina Tiainen, WWF:n aluevastaava Ismo Marttinen sekä kaupallinen kalastaja Antti Häkkinen. Keskustelua veti toimittaja Sirkka Haverinen. Kuva: YLE Areena.

Ranskalaiset vaihto-opiskelijat rakensivat Saimaa-katiskoja Allianssin katiskatyöpajassa Punkaharjulla 6.6. Kuva: Marjaana Kovanen.

Saimaa-katiskoita on rakennettu talkoilla keväällä ja alkukesällä ainakin Punkaharjulla ja Lappeenrannassa. Talkoot jatkuvat taas syksypuolella. Talkoita voi myös kysellä omille kotiseuduille ja porukoille tämän kirjeen lopussa olevista yhteystiedoista.

Kesän edetessä norppaturvallinen kalastus on esillä useassa tapahtumassa. Seuraavan kerran katiskoita rakennetaan ja rysää esitellään Puumalan Norppapuitossa lauantaina 2.7. tapahtumassa "[Lähiuokaa Saimaalta norppaturvallisilla pyydyksillä](#)". Paikalla ovat tutut Juha "Norppa" Taskinen ja Kari "Hissu" Hietalahti, ja tilaisuuden juontaa näyttelijä Jarmo Mäkinen.

Saimaa-katiskaa ja sen rakentamista esitellään myös 9.7. ja 19.-21.8. Savonlinnassa sekä 27.8. Lappeenrannassa (ks. tapahtumakalenteri). Elokuusta alkaen on tiedossa myös koulujen katiskatyöpajoja, joita luonnonsuojeluliitto järjestää koulujen pyynnöstä.

Norppaturvallisten pyydysten rakentaminen

Norppaturvallisen [Saimaa-katiskan ohjeet](#) on päivitetty, ja ne löytyvät nyt myös [englannin-](#) ja [venäjänkielisinä](#). Ohjeita saa myös painettuna Luonnonsuojeluliiton Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon piirien toimistoista sekä kesän tapahtumista.

Nyt myös norppaturvallisen rysän rakentamiseen on julkaistu ohjeet. Rakennusohjeet on laatinut Juha Taskinen, ja julkaisija on Suomen luonnonsuojeluliiton Etelä-Savon piiri osana rysähanketta. Ohjekansion hinta on 10 €. Kysy lisää marjaana.kovanen@sl.fi, p. 044 776 4230.

Rakenna itse norppaturvallinen pyydys. Ohjeita on saatavilla. Kuva: Kaarina Tiainen.

Valitse NoTu-kala

Saimaan kaupallisessa kalastuksessa suurin taloudellinen merkitys on muikulla, jota kaupalliset kalastajat kalastavat enimmäkseen norppaturvallisilla pyydyksillä kuten troolilla ja nuotalla. Joissain paikoin voi olla tarjolla myös verkoilla pyydettyä muikkua. Usein kaupoissa ja ravintoloissa esimerkiksi kuha, ahven tai hauki saattavat olla verkoilla pyydettyjä jopa aivan keskeisiltä norppa-alueilta. Se on heinäkuussa täysin laillista, joten vastuu verkoilla pyydetyn kalan ostamisesta jää kuluttajalle.

Norppaturvallista [NoTu-kalaa](#) ei ole (vielä) virallisesti merkitty tai sertifioitu. Siksi on tärkeää, että jokainen kalaa ostava tiedostaa asian ja osaa itse kysyä kalakauppiaalta tai ravintolalta, että miten ja mistä kala on pyydetty. Jotta paine norppaturvallisen kalan saatavuuteen ja myyntiin kasvaa, on syytä jättää verkoilla pyydettyt kalat ostamatta ja pyytää myyjää/ravintolaa jatkossa hankkimaan norppaturvallisesti pyydettyä kalaa.

Kysy kaupasta ja ravintolasta

**NORPPA-
TURVALLISESTI
PYYDETTYÄ
KALAA**

Ympäristökasvatus

Saimaannorppatietoa kaikkiin Suomen kouluihin

Yhteinen saimaannorppamme LIFE -hanke pyrkii levittämään Saimaa- ja saimaannorppatietoutta lähivuosina kaikkiin Suomen peruskouluihin. Työtä tekevät yhteistyössä Suomen luonnonsuojeluliitto ja WWF Suomi. Tarkoituksena on koota jo olemassa oleva opetusmateriaali helposti saavutettavissa olevaan muotoon ja paikkaan verkkoon sekä täydentää sitä esimerkiksi videoilla ja peleillä.

Opettajien toiveita ja ajatuksia kuultiin Savonlinnan Kellarpellon koulussa 10.5. järjestetyssä työpajassa, jonka järjestivät WWF ja luonnonsuojeluliitto. Samalla käytiin seuraavana päivänä 11.5. tutustumassa Riihisaaren museossa Metsähallituksen järjestämään oppilaiden saimaannorppa-aiheiseen työpajaan.

Monenlaista tietoa ja toimintaa on jo olemassa ja saatavilla, mutta luonnollisesti se on keskittynyt Saimaan alueelle. Saimaannorpan suojelu on kuitenkin kaikkien suomalaisten vastuulla. Lisäksi Saimaan alueella liikkuu ja asuu paljon turisteja ja mökkiläisiä eri puolilta Suomea, joten saimaannorppatietoa on tarvetta jakaa nykyistä laajemmalle joukolla. Erityisen tärkeä kohderyhmä ovat tulevaisuuden toimijat ja päättäjät eli tämän päivän lapset.

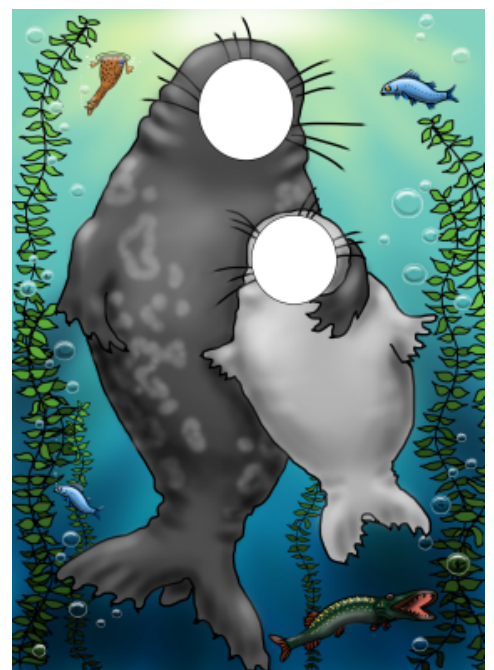
Savonlinnan Kellarpellon koululle kokoontui opettajia naapurikouluistakin keskustelemaan norpasta ja ideoimaan norppa-aiheisen ympäristökasvatuksen toimintamalleja. Riihisaaren työpajaa Kellarpellon koulun oppilaille veti suunnittelija Tiina Linsén Metsähallituksesta. Työpajassa mm. pelattiin hauskaa saimaannorppapeliä, jossa vanhat ja lisääntymiskäiset norpat sekä nuoret kuutit lisääntyivät ja poistuivat eri Saimaan vesialueilta pelin ohjaajan kertomien käänteiden, nopanheiton ja pelaajien strategisten päätösten mukaisesti. Kuvat: Kaarina Tiainen.

Norpan Saimaa -näyttely

Muistathan kiertävän ["Norpan Saimaa" -näyttelyn](#)! Jos et ole sitä vielä nähnyt, suuntaapa kesällä Savonlinnan pääkirjastoon Joeliin (os. Asemantie 5). Näyttely on esillä siellä 9.6. – 29.7. kirjaston aukioloaikoina.

Norpan Saimaa näyttelyn voi tilata myös omaan kirjastoon, kouluun tai muuhun sopivaan tilaan. Savonlinnan jälkeen näyttely menee syyskuussa Anttolan kirjastoon Mikkeliin.

*Ole ihan norppana ja kuvaa itsesi! Ihastuttavan tinta-
mareskin on tehnyt Marjaana Kovanen, ja se löytyy
Norpan Saimaa -näyttelystä.*

Lapsille norppailua kesätapahtumissa

Luonnonsuojeluliitto järjestää ja kiertää muiden järjestämässä kesätapahtumissa norppateemalla huomioiden myös perheen pienimmät. Tapahtumissa lapsiperheet pääsevät tutustumaan norpan elämään tutkaimella oikean kokoisia pehmonorppia, pesän pienoismallia, pelaamalla ja leikkimällä.

Perinteinen [lasten norppaleiri](#) 7–11-vuotiaille on taas tulossa, mutta se on jo täynnä. Peruutuspaikkoja voi kysyä Luonto-Liiton Savo-Karjalan piiristä: sakanleirit@luontoliitto.fi.

Mikkelissä vietettiin perinteistä Hulivili-karnevaalia kesäkuun lopussa. Luontopäivänä 29.6. Urpolassa oli paljon luontoon liittyviä toimintapisteitä, mukana myös saimaannorppa. Alla kuvakooste tapahtumasta. Myös tulevaisuudessa saimaannorppatietoutta on esillä kaiken ikäisille.

Mikkelin Hulivili-karnevaali on ilahduttanut kaupunkilaisia jo 30 vuotta. Keskiyökoitapäivänä 29.6. vietettiin karnevaalin luontopäivää Urpolassa. Luonnonsuojeluliiton teltalla kävi lähes 300 norpasta kiinnostunutta lasta, nuorta, äitiä, isää, mummoa ja vaaria. Tarjolla oli liikunnallisia leikkejä ja pelejä, norpan ja ihmisen vertailua, esitteitä ja puuhakirjaa sekä tutustumista norpan elämään oikean kokoisten pehmonorppien, norpan talvipesän pienoismallin roll up -näyttelyn esittelemänä. Kuvat: Kaarina Tiainen.

"Operaatio Norppa" -elokuva

Yhteinen saimaannorppamme LIFE -hankkeessa tehdään dokumenttielokuva Saimaasta, saimaannorpasta ja sen suojelusta. Elokuva kulkee työnimellä "Operaatio norppa". Sitä tekee monista luontodokumenteista tuttu DocArt/Petteri Saario. Elokuvan kiivain kuvausaika on ollut tänä ja viime vuonna, mutta kuvaukset jatkuvat vielä ensi vuoden puolelle. YLE esittää elokuvan vuoden 2023 loppupuolella, jolloin se tulee nähtäväksi myös YLE Areenaan. Elokuva lähtee myös kansainväliseen levytykseen.

"Operaatio norppa" -elokuva esittelee Saimaan ja norpan lisäksi monipuolista suojelutyötä kuten apukinoskolauksia, pesälaskentoja ja norppaturvallista kalastusta. Näitä kuvattiin viime talvena ja keväänä. Alkukesästä on ollut käynnissä luontokuvaukset.

Reilun vuoden päästä pääsemme siis eläytymään elokuvan keinoin saimaannorpan elämään ja suojeluun. Sitä odotellessa LIFE-hanke ja suojelutyö jatkuvat.

Elokuvan pääosassa on saimaannorppa, mutta myös norpan pelastusoperaatioita esitellään. Esimerkiksi norppaturvallisten Saimaa-katiskojen rakentamista Kattelusaaressa osakaskunnan talkoissa. Kuvat: DocArt/Petteri Saario ja Sari Orkomies.

Saimaan norppasaaristo Unescon luonnonperintökohteeksi

Suomi on hakemassa Saimaan norppasaaristoa Unescon luonnonperintökohteeksi. Metsähallituksessa on tehty pohjatyötä jo jonkin aikaa, ja prosessi eteni keväällä nk. esitarkastusvaiheeseen.

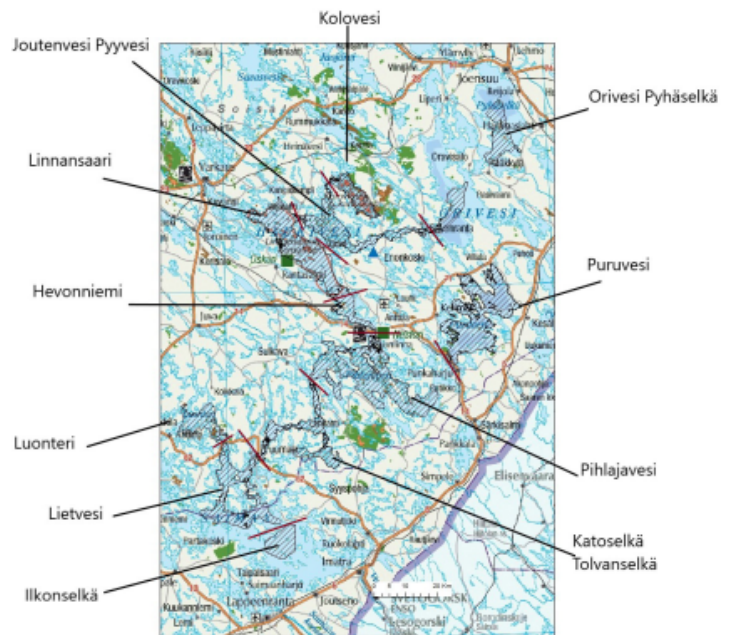
Alustava aluerajaus perustuu Natura 2000 -alueisiin, joita on 11 erillistä aluetta Saimaalla. Kaikilla alueilla yksi suojeluperuste on saimaannorppa.

Ennen varsinaista hakua toteutetaan hankkeeseen liittyvä esiarviointi, joka kestää koko vuoden 2022. Osa tätä esiarviointia oli IUCN:n (kansainvälinen luonnonsuojeluliitto) biodiversiteetti- ja luonnonsuojelu-asiantuntija Josephine Langley'n vierailu Saimaalle touko-kesäkuun vaihteessa. Langley tutustui Saimaan arvoihin, aluerajaus suunnitelmiin, perusteisiin ja uhkatekijöihin. Hänen tehtävänä on myös tukea haku-prosessia ja kuulla eri tahojen näkemyksiä tilanteesta.

Luonnonsuojeluliiton edustajana kuultavana oli Kaarina Tiainen Savonlinnassa 3.6. Tilaisuudessa keskusteltiin paljon luonnonsuojeluliiton norppatoiminnasta ja suojelutyöstä sekä mm. siitä, millä tavoin lisääntyvän turismin myötä lisääntyy myös ihmislähtöinen häiriö ja mitä haasteita norpan suojeluun liittyvässä lainsäädäntötyössä on.

Vaikka saimaannorppa on varsin merkittävä peruste luonnonperintökohteen hakuprosessissa, on alueella paljon muitakin arvoja, ja kyse on kokonaisuudesta. [Itä-Savo-lehti uutisoi 2.6.](#) (maksumuurin takana) Josephine Langley'n vierailusta otsikolla "Norppasaariston maailmanperintö olisi paljon norppaa isompi juttu – Saimaa voisi olla tärkeä esimerkki ilmastonmuutokseen sopeutumisesta".

Saimaa ja sen norppa ovat joka tapauksessa meille ainutlaatuinen aarre jo nyt – tulevaisuudessa aarteemme arvo vain kasvaa.

Saimaan Natura 2000 -alueet.

Norppaterveisin

Kaarina Tiainen
Saimaannorppa-asiantuntija,
hanketyöntekijä
Etelä-Karjala
Yhteinen saimaannorppamme LIFE
kaarina.tiainen@sil.fi
p. 050 530 3270

Hanne Kosonen
Hankekoordinaattori,
norppatiedottaja
Etelä-Karjala
Yhteinen saimaannorppamme LIFE
hanne.kosonen@sil.fi
p. 040 194 1885

Marjaana Kovanen
Hanketyöntekijä
Etelä-Savo
Yhteinen saimaannorppamme LIFE
marjaana.kovanen@sil.fi
p. 044 776 4230

Yhteinen saimaannorppamme LIFE-hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.